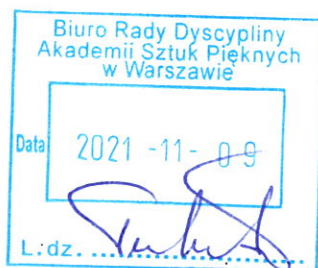

Prof. Andrzej Węclawski
Akademia Sztuk Pięknych
w Warszawie
Wydział Grafiki

Warszawa, 28 października 2021 r.

Recenzja pracy doktorskiej i dorobku artystycznego, mgr Antoniego Rodowicza sporządzona w związku z przewodem doktorskim w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, wszczętym przez Radę Wydziału Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.

Część pierwsza

Informacje o doktorancie

Antoni Rodowicz urodził się 20 lipca 1957 roku. Studiował w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie na Wydziale Grafiki, gdzie w 1982 roku uzyskał dyplom magistra sztuki w zakresie grafiki warsztatowej. Promotorem jego pracy dyplomowej była pani prof. Halina Chrostowska. W latach 1983-1984 studiował, jako stypendysta rządu belgijskiego, w Ecole Nationale Superieure des Artes Visuels de La Cambre w Brukseli. Odbył też zagraniczne staże zawodowe: w Studio Design „Tract”, Paryż /1979/, w Editions Fayard, Paryż /1987/, i Tygodniku L'Express, Paryż /1990/. Antoni Rodowicz uczestniczył w licznych wystawach grafiki. Zorganizował szereg wystaw indywidualnych: 1984 -Centre Culturel, Digne les Bains, Francja, 1986 -Galeria Saska Kępa, Warszawa, 1987 -Wyższa Szkoła Sztuk Pięknych Braunschweig, Niemcy, 1990 -Galeria Vera, Warszawa, 1994 -Gallerie Bielineska, Bruksela, Belgia, 1997 -Galeria Studio, Warszawa, 2011- Pałac Chojnata, Wola Chojnata, 2012 - Fabryka Trzciny, Warszawa, 2012 - Galeria Skwer, Warszawa, 2013 -Gallerie Club des Arts du Conseil de l'Europe, Strasbourg, Francja, 2020-2012 - Galeria PROM, Warszawa. Ma na swoim koncie udział w wielu wystawach zbiorowych w Polsce i za granicą m.in.: 1982 -Biennale Grafiki, Digne les Bains, Francja, 1982-Młoda Ekspresja, Grand Palais, Paryż, Francja, 1983- Biennale Grafiki, Morschwiller, Francja, 1984 - Młoda Grafika Warszawska, Warszawa, 1984-Biennale Grafiki, Digne les Bains, Francja, 1985 -Przeciw złu, przeciw przemocy, Mistrzejowice, Kraków, 1986 -Muzeum Archidiecezjalne, Poznań, 1986-Wyższa Szkoła Sztuk Pięknych, Braunschweig, Niemcy, 1986- Freie Gedanken, Wallgalerie - Braunschweig, Niemcy, 1986- Amnesty International, Braunschweig, Niemcy, 1987 -Polish Art Exhibition, Toronto, Kanada, 1988 -Los Angeles Art Exchange, Santa Monica, USA, 1990 -Wystawa Polskiej Sztuki, Paryż, Francja. Antoni Rodowicz zajmował się również grafiką projektową. Ma w swoim dorobku projekty ilustracji, książek dla dzieci, okładek płyt, książek, plakatów i reklam prasowych. Był również inicjatorem licznych wydarzeń artystycznych takich jak wystawy i projekty wydawnicze.

Część druga

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska mgr Antoniego Rodowicza nosi tytuł „Lumen”. Składa się na nią cykl 28 grafik wykonanych w technice szlachetnego druku cyfrowego (Giclee Art Print). Prace zostały wydrukowane na specjalnie dobranym, matowym papierze typu Fine Art, w formacie 70x50 cm. Grafiki powstały, jak informuje metryka, w okresie od 2012 do 2020 roku. Historia powstania cyklu „Lumen” jest równie interesująca jak sam cykl graficzny. Jest to związane z inspiracją określonym wydarzeniem teatralnym i jego późniejszą transformacją w samoistne dzieło plastyczne. Geneza powstania cyklu jest ściśle powiązana ze spektaklem „Awwakum”, zrealizowanym w 1984 roku przez zespół Stowarzyszenia Teatralnego Gardzienice. Ośrodek Praktyk Teatralnych, działający we wsi Gardzienice koło Lublina, to niezwykle oryginalny teatr, który trudno jednoznacznie zakwalifikować i z czymkolwiek porównać. Twórcy tego zespołu tworzyli spektakle łączące różne elementy i sposoby ekspresji teatralnej. Organizowali wyprawy terenowe, które stanowiły później źródło inspiracji do tworzenia kolejnych spektakli. Wspomniana już realizacja „Żywoł Protopopa Awwakuma” opowiada historię działacza religijnego, sprzeciwiającego się zmianom liturgii cerkiewnej w XVIII wieku. Antoni Rodowicz, wraz z grupą przyjaciół z Wydziału Grafiki warszawskiej ASP, odbył w 1984 roku wyprawę do Gardzienic, gdzie uczestniczyli w warsztatach i spektaklu. Spektakl i warsztaty stanowiły całość, były sumą różnorodnych działań, nocnych wędrówek po okolicy, ćwiczeń z aktorami, wspólnych posiłków, śpiewów. Sam spektakl był mocno inspirowanych kulturą i ikonografią prawosławia. Pobyt pozostawił w pamięci uczestników niezatarte wrażenia. Antoni Rodowicz wykonał w trakcie spektaklu serię czarno-białych zdjęć. Zdjęć o bardzo określonej stylistyce, wynikającej z trudnych warunków w trakcie trwania spektaklu, niemożliwości swobodnego zmieniania miejsca ekspozycji, braku dostatecznej ilości światła i dynamicznej akcji odgrywanych scen. Zrealizowany materiał zdjęciowy był dobrej jakości, ale ówczesne możliwości realizacji projektu w druku były dla autora niezadowalające. Antoni Rodowicz przez lata starał się powrócić do niezrealizowanego do końca projektu, co wiązało się z koniecznością ratowania zapisanego przed laty na negatywach oryginalnego materiału, jego skanowania i retuszowania. Ważnym momentem w historii powstawania cyklu był też postęp technologiczny w dziedzinie druku cyfrowego i możliwość wydrukowania prac, na odpowiednim papierze i osiągnięcia w efekcie głębokiej, matowej czerni. Grafiki z cyklu „Lumen” nie są tylko zapisem spektaklu, wydarzenia ważnego i utrwalonego w świadomości autora, o czym świadczy fakt wieloletniej pracy nad cyklem, ale stanowią również pretekst do opowiedzenia czegoś istotnego. W opisie pracy doktorskiej, tak komentuje to autor: „Zdałem sobie sprawę, że te kadry sprzed trzech dekad zatrzymujące w czasie ważne dla mnie wydarzenia, dają sposobność nawiązania do moich poszukiwań. Że mogą być ilustracją procesu poznawania dzięki wyobraźni. Te proste w przekazie obrazy

mówią coś więcej niż tylko widziany rysunek postaci. Pozostawiają dużo przestrzeni dla domysłu widza”.

Grafiki Rodowicza zbudowane są na kontraście światła i ciemności. To archetypiczne zestawienie jest głównym bohaterem rozgrywających się scen. W pracach dominuje głęboka czerń budująca nastrój tajemnicy i podkreślająca fakt, że obcujemy z czymś wyjątkowym. Z tej czarnej otchłani wyłaniają się postacie aktorów. Autor, w świadomy sposób, uprościł kompozycje, zatapiając w czerni tła zbędne detale. Uzyskał tym sposobem sugestywne kadry, w których główną rolę odgrywa światło świec oświetlające ciała aktorów. W trakcie spektaklu świece, stanowiące jedyne źródło światła, były umieszczone w noszonych przez aktorów bochenkach chleba. Jesteśmy uczestnikami rozgrywającego się przed naszymi oczami misterium światła i ciemności. Antoniemu Rodowiczowi udało się stworzyć misteryjny charakter całości cyklu. Autor osiągnął zamierzony efekt minimalistycznymi środkami, dając jednocześnie odbiorcy szansę na uruchomienie wyobraźni i tworzenie własnych wypowiedzi do poszczególnych scen. Stworzyło to też możliwość rozwoju narracji w obrębie całego cyklu. Wykorzystał też w pełni subtelności warsztatu wynikające z użycia analogowego materiału zdjęciowego, który był bazą do powstania cyklu. Prace wydrukowane finalnie w technice druku cyfrowego mają swój rodowód w serii zdjęć wykonanych na filmach firmy Ilford Profesional. Użycie klasycznej fotografii, w połączeniu z wykorzystaniem naturalnego oświetlenia planu, pozwoliło Rodowiczowi zachować, w przetransponowanych na język cyfrowy grafikach, charakterystyczne, szlachetne ziarno i naturalną miękkość rozkładającego się światła. Można dostrzec w tych niuansach doświadczenie autora wynikające ze znajomości klasycznego warsztatu graficznego i odniesienia, w operowaniu światłem, do malarstwa flamandzkich mistrzów.

Konkluzja

Zapoznając się opisem dokonań doktoranta i jego pracą doktorską „Lumen” wyrażam opinię, że poszukiwania zainspirowane spektaklem „Żywot Protopopa Awwakuma” i przetwarzanie ich w kolejne graficzne realizacje, są oryginalną formą kreacji. Antoni Rodowicz wypracował, tak istotny w pracy twórczej sposób konsekwentnego wykorzystywania inspiracji i ich reinterpretacji. Udało mu się stworzyć na bazie już istniejącego dzieła sztuki swoją własną historię. Doktorant wykazał się umiejętnością prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej i posiada ogólną wiedzę teoretyczną i praktyczną w reprezentowanej dyscyplinie, legitymuje się dorobkiem artystycznym i doświadczeniem zawodowym. Powstał cykl grafik o oryginalnej formie i dużej wartości artystycznej. Przygotowana pod opieką promotora prof. Piotra Smolnickiego praca doktorska uzasadnia nadanie, Panu Antoniemu Rodowiczowi stopnia doktora w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastycznej i konserwacja dzieł sztuki. Starania te w pełni popieram.

Prof. Andrzej Węclawski